

PLAN
EN
GRONDWET
VAN HET

BATAAFSCH GENOOTSCHAP

der *Proefondervindelijke Wijsbegeerte*

te Rotterdam,

GESTICHT IN HET JAAR 1769

DOOR

STEVEN HOOGENDIJK.

BIJ D. VAN SIJN EN ZONEN,

*Drukkers van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte
te Rotterdam, 1958.*

NAAM EN ZETEL.

Artikel I

De Stichting is genaamd : Stichting Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte, en heeft haar zetel te Rotterdam.

OOGMERKEN VAN HET GENOOTSCHAP.

Artikel Ia

Door de bevordering en volmaking der proefondervindelijke wijsbegeerte nuttig te zijn aan het mensdom en bijzonderlijk aan het vaderland is het algemeen doelwit van het genootschap en het voornaamste grondbeginsel van deszelfs Stichter en Bestuurders.

Artikel II

Te dien einde bedoelt het genootschap in het bijzonder :

Eensdeels het bevestigen, uitbreiden en verspreiden der natuurwetenschappen in ruimere of in meer beperkte zin : de bevordering alzo der algemene natuurkunde in derzelve gehele omvang en, in verband tot deze, die der scheikunde, der nijverheidswetenschappen, der aardrijksbeschrijving, der aardkunde, der delfstofkunde, der wiskunde, der sterrekunde, der natuurkunde van de mens, van het dieren- en van het plantenrijk.

Anderdeels en wel voornamelijk bedoelt het de toepassing der proefondervindelijke natuurkennis op de aangelegenheden der maatschappij en op die van het vaderland en van deszelfs volkplantingen in het bijzonder : bepaaldelijk die toepassing ten voordele van de landbouw, der handels- en kunstnijverheid, van de zeevaart en andere middelen van gemeenschap, van de waterstaat en van de verdedigingsmiddelen van de staat, ter bevordering der kennis

van de natuurlijke staat van de bodem en van het luchtgestel, in het belang der statistiek, tot handhaving van de gezondheidstoestand der bevolking.

GELDMIDDELEN.

Artikel IIa

De geldmiddelen van de Stichting bestaan uit het haar thans toebehorend kapitaal en de rente daarvan, alsmede uit vrijwillige bijdragen van allen, die met haar doel sympathiseren.

MIDDELEN.

Artikel III

Het genootschap zal op de algemene vergadering een of meer prijsvragen, behorende tot het gebied der proefondervindelijke wijsbegeerte, uitschrijven en beslissing nemen omtrent al of niet toekenning van een ereprijs, bestaande uit een gouden gedenkpenning, ter zwaarte van dertig dukaten of de waarde daarvan, ter keuze van de schrijver, aan elk der daartoe in aanmerking gekomen prijsantwoorden op elk der door de vorige algemene vergadering uitgeschreven prijsvragen.

Artikel IV

Ook zal het genootschap alle verhandelingen en mededelingen betreffende de proefondervindelijke wijsbegeerte, welke daartoe aan het genootschap worden toegezonden, kunnen beoordelen, en op de algemene vergadering de gouden gedenkpenning, of ook de waarde daarvan, ter keuze van de inzender, aan de belangrijkste gekeurde dezer stukken kunnen toekennen.

Artikel V

Verder zal het genootschap beslissing nemen omtrent het doen drukken en uitgeven van ingekomen antwoorden, verhandelingen of mededelingen, welke het de ereprijs heeft waardig gekeurd.

Artikel VI

Het genootschap zal geldelijke ondersteuning kunnen toewijzen voor het doen van onderzoekingen van bijzonder belang.

Artikel VII

Gedurende de winteravonden zal, zo mogelijk, een cursus van voordrachten over de natuurkennis gehouden worden.

Artikel VIII

Eindelijk zal het genootschap betrekkingen trachten aan te knopen en te onderhouden met binnen- en buitenlandse wetenschappelijke academiën en genootschappen.

Artikel IX

De gouden en zilveren gedenkpenning zal op een opzettelijk daartoe vervaardigde stempel worden geslagen. Op deze stempel staat aan de ene zijde een vrouwenbeeld, verbeeldende de ONDERVINDING, houdende in haar rechterhand een zeilsteen, waaraan een anker hangt ; in de linkerhand een staf, omslingerd met een lint, waarop : RERUM MAGISTRA. Aan de rechterzijde van het beeld bevindt zich op een voetstuk, waarop het wapen van Holland gesneden, een smeltkroes in een brandende urn ; ter linkerzijde een voetstuk, met het wapen van Rotterdam op de voorzijde en daarop een weegschaal ; boven het beeld in de omtrek dit opschrift : CERTOS FERET EXPERIENTIA FRUCTUS en daaronder : SIG. SOCIET. PHIL. EXPER. BAT. ROTEROD. Op de andere zijde van de gedenkpenning staat een lauwerkrans, in welke de naam van de bekroonde benevens het jaartal der bekroning gegraveerd zullen worden, met het omschrift : ARTIBUS ACQUISITA GLORIA.

VOORSTANDERS, BESTUURDERS, LEDEN EN BEGUNSTIGERS.

Artikel X

De Stichter heeft voor het genootschap verlangd de volgende Voorstanders, Bestuursleden, Leden en Begunstigers :

PROTECTOR

MAECENATEN

LEDEN HONORAIR

PRAESES MAGNIFICUS

LEDEN ADMINISTRATEUREN

LEDEN DIRECTEUREN

EERSTE SECRETARIS

TWEEDE SECRETARIS

BEGUNSTIGERS

LEDEN CONSULTANTEN

LEDEN CORRESPONDENTEN

LEDEN.

Artikel XI

Tot PROTECTOR zal worden uitgenodigd de regerende Koning der Nederlanden.

Artikel XII

Als MAECENATEN zullen worden uitgenodigd de Prinsen van den Koninklijken bloede.

Artikel XIII

De LEDEN HONORAIR zullen zijn enige der eerste en aanzienlijkste personen in dit rijk.

Artikel XIV

Een der aanzienlijkste inwoners dezer stad, daartoe door de Administrateurs en Directeuren verzocht zijnde, zal de titel voeren van PRAESES MAGNIFICUS van het genootschap.

Artikel XV

De LEDEN ADMINISTRATEUREN zullen moeten wezen personen van aanzien en vermogen in deze stad. Hun getal zal zijn vijf.

Artikel XVI

De LEDEN DIRECTEUREN en SECRETARISSEN zullen moeten zijn inwoners dezer stad en kundige lieden, zoveel mogelijk in een of meer takken der proefondervindelijke wijsbegeerte ervaren. Het getal der Directeuren zal dat van vijf nimmer te boven gaan.

Artikel XVII

Een der Leden DIRECTEUREN zal EERSTE SECRETARIS zijn. Een hunner zal ook tegelijk TWEEDE SECRETARIS kunnen zijn. De tweede Secretaris, niet tevens Directeur zijnde, zal echter in de vergaderingen adviserende stem hebben.

Artikel XVIII

Een bijdrage in de kas van het genootschap, groot ten minste Een Duizend Gulden ineens, is voor de benoeming tot begunstiger een vereiste.

Aan Begunstigers zullen dezelfde rechten en bevoegdheden worden toegekend als aan Leden. Voor zoveel die Begunstigers Verenigingen, Vennootschappen of dergelijke zijn, geschiedt deze benoeming voor de duur van vijftig jaar; de rechten en bevoegdheden worden uitgeoefend door een daartoe door hen aan te wijzen lid van hun bestuur.

De benoeming van Begunstigers geschiedt door de gecombineerde vergadering.

Artikel XIX

De LEDEN CONSULTANTEN zullen moeten wezen inwoners van dit land, door kundigheden in een of meer takken der proefondervindelijke wijsbegeerte uitmuntende.

Artikel XX

De LEDEN CORRESPONDENTEN zullen moeten wezen buitenlandse geleerden, mede in een of meer takken der proefondervindelijke wijsbegeerte bedreven.

Artikel XXI

Tot LEDEN zullen verkozen worden zodanige personen binnenslands, die door hun kennis het doel van het genootschap kunnen bevorderen.

Artikel XXII

De Administrateurs alleen zullen het beheer over de geldmiddelen hebben.

Artikel XXIII

Bij elke openvallende plaats van Administrateur zal de ontstane vacature worden aangevuld door de overgebleven Administrateurs.

Artikel XXIV

Desgelijks zal in elke vacature van een Directeur of Secretaris worden voorzien door de overgebleven Directeuren.

Artikel XXV

De benoeming van Leden Honorair geschiedt door de gecombineerde vergadering; die van Leden Consultants, Leden Correspondenten en gewone Leden door Directeuren.

Artikel XXVI

De Directeuren alleen zullen de wetenschappelijke aangelegenheden besturen.

Aan hen is opgedragen het voorbereiden der prijsvragen.

Zij beoordelen het eerst de ingekomen antwoorden, verhandelingen en mededelingen. Zij zenden de afschriften ter beoordeling aan daartoe door hen aangezochte adviseuren. Zij winnen bovendien het oordeel over de prijsvragen in van Praeses Magnificus en Administrateurs.

Zij nemen op zich :

Het doen drukken van goedgekeurde stukken, het voeren van correspondenties, de zorg voor voldoende stof op de gewone vergaderingen en alles wat tot bloei van het genootschap kan strekken.

Zij benoemen jaarlijks de Lector voor de voordrachten.

Artikel XXVII

De Leden zullen een exemplaar van Plan en Grondwet ontvangen en ten bewijze van hun lidmaatschap een gedrukt diploma, door de President Directeur en de Secretaris ondertekend en van de volgende inhoud :

Het Bataafsche Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte, opgericht te Rotterdam, wenscht aan allen, die dezen zullen zien, leezen, ofte hooren leezen, Heil!

Nadien ons voornaame doelwit is, door de aankweekinge en bevorderinge van de Proefondervindelijke Konsten en Wetenschappen, nuttig te zijn aan het Menschdom in 't gemeen en aan ons dierbaar Vaderland in het bijzonder, en ter bereikinge van het zelve volstrekt noodzakelijk is, dat ervaren en kundige Mannen, door hunnen raad en arbeid, ons ondersteunen, en daartoe als Leden in dit Genootschap ingelijfd worden; zoo hebben wij op den

den van tot des Jaars verzogt, als zijnde van zijne beproefde ervarenheid en kundigheid, zoo wel als van zijnen

goeden wil en ijver, volkomen verzekerd. En gemerkt genoemde Heer onze uitnoodiging, om van dit Genootschap te zijn, heeft aangenomen, zoo hebben wij hem dezen openen Brief gegeven tot een openbaar teeken van zijne Aanneeminge tot van dit Genootschap, in die billijke verwachtinge, dat hij zig altoos gereed zal toonen om, ter bereikinge van het groot oogmerk van dit Genootschap, met ons mede te werken, onder vuurige bede dat God zijnen Persoon en arbeid te dien einde zegene.

*Gegeeven te Rotterdam den
uit naame van het gantsche Genootschap onderteekend en
met ons gewoon Zegel bekrachtigd, door ons*

PRESIDENT DIRECTEUR,

SECRETARIS.

Artikel XXVIII

Leden Consultanten en Leden zullen over de ingekomen stukken en over voorkomende aangelegenheden, die tot het genootschap betrekking hebben, geraadpleegd worden in die gevallen, waarin Directeuren dit dienstig oordelen.

Artikel XXIX

De Leden zullen aan het genootschap ontwerp-prijsvragen, betrekkelijk de proefondervindelijke wijsbegeerte mogen opgeven en daartoe ter gelegener tijd worden uitgenodigd. Aan de voorsteller van een bekroonde prijsvraag zal de zilveren gedenkpenning worden uitgereikt.

Artikel XXX

Een der Directeuren zal als President de werkzaamheden van Directeuren leiden en in voorkomende omstandigheden, die een spoedige afdoening eisen, naar bevind van zaken handelen. Het voorzitterschap zal naar orde van ouderdom, door de Directeuren beurtelings worden waargenomen. In de eerste bijzondere vergadering na de algemene wordt het voorzitterschap overgedragen.

Artikel XXXI

De stichting wordt tegenover derden verbonden door één der Administrateurs tezamen met de eerste Secretaris, of bij ontstentenis van laatstgenoemde, tezamen met de tweede Secretaris, of bij ontstentenis zowel van de eerste als van de tweede Secretaris, tezamen met een der Directeuren. De eerste Secretaris zal van alle ingekomen prijs-antwoorden, verhandelingen, berichten, brieven, enzovoorts aantekening houden en verslag geven; deze aan Directeuren rondzenden; de briefwisseling houden; de laatste proefbladen van de handelingen des genootschaps nazien en verbeteren.

Artikel XXXII

De tweede Secretaris zal in al de vergaderingen van het genootschap aantekening houden van alle voorstellen, besluiten en handelingen en deze in de

acta-boeken overschrijven ; zorg dragen voor het aanschrijven der vergaderingen ; toezien op het in orde houden der boeken, zeldzaamheden, werktuigen en modellen van het genootschap.

Artikel XXXIII

De eerste en tweede Secretaris zullen bij wettige verhindering van een hunner, elkanders post waarnemen.

VERGADERINGEN.

Artikel XXXIV

De vergaderingen van het genootschap zullen onderscheiden worden in ALGEMENE, GECOMBINEERDE, BIJZONDERE en GEWONE vergaderingen.

Artikel XXXV

Het genootschap zal, buiten wettige verhindering, in den regel om de twee jaren op een Zaterdag in September zijn algemene vergadering houden.

Artikel XXXVI

Tot deze vergadering zullen al de Voorstanders, Bestuurders en binnenlandse Leden ten minste twee weken te voren genodigd worden.

Artikel XXXVII

In de algemene vergadering zal de President Directeur verslag doen van de ingekomen antwoorden, medegedeelde ontdekkingen, uitvindingen, verhandelingen, berichten, proef- en waarnemingen en verder van alles, wat het genootschap betreft.

Artikel XXXVIII

Daarna zal mededeling worden gedaan der adviezen over de ingekomen prijsantwoorden en andere ingekomen stukken, zonder vermelding van namen der adviseuren, alsmede van het praeadvies der gecombineerde vergadering. Het praeadvies zal doorgaan als het besluit der algemene vergadering, tenzij twee derden der tegenwoordig zijnde Leden zich daartegen verklaren.

Artikel XXXIX

Vervolgens zal de President Directeur mededeling doen van de ingekomen ontwerp-prijsvragen en van het daarover uitgebrachte praeadvies der gecombineerde vergadering, waarna door de algemene vergadering hieruit een keuze zal worden gedaan.

Artikel XL

Voorts zal aan de vergadering mededeling worden gedaan der bij het genootschap ingekomen verhandelingen, mededelingen en andere stukken, tot welker uitgave Directeuren besloten hebben.

Artikel XLI

Voorts zullen de belangen van het genootschap in die vergadering ter sprake kunnen gebracht worden.

Artikel XLII

Gecombineerde vergaderingen zijn, die gehouden worden door de Praeses Magnificus, Administrateuren en Directeuren.

Artikel XLIII

Jaarlijks zal, in de tweede maand van het nieuwe dienstjaar, een gecombineerde vergadering worden gehouden, waarin door Administrateuren opening van rekening zal worden gedaan.

Tevens zal in die vergadering de begroting van uitgaven voor het volgend jaar worden vastgesteld en daarop uitgetrokken, ter beschikking van Directeuren, een som van vijfhonderd gulden, waarvan de rekening en verantwoording jaarlijks door hen moet worden overgelegd.

De afzonderlijke posten der begroting mogen zonder voorafgaande goedkeuring der vergadering niet worden overschreden.

Artikel XLIV

Ten minste een maand voor de algemene zal een gecombineerde vergadering gehouden worden, in welke de adviezen en het praeadvies van Directeuren omtrent de ingekomen prijsantwoorden en andere naar de prijs dинende mededelingen, alsook het praeadvies van Directeuren omtrent de ontwerp-prijsvragen zullen worden in overweging genomen en daarna een praeadvies der gecombineerde vergadering zal worden opgemaakt.

Artikel XLV

De bijzondere vergaderingen van Directeuren zullen maandelijks op de derde Maandag of zo dikwijls als de belangen van het genootschap dit vorderen, gehouden worden.

Artikel XLVI

De gewone vergaderingen van het genootschap, tot welke al de Leden de toegang hebben, zullen gedurende de wintermaanden in den regel op de eerste Maandag in de maand gehouden worden.

Artikel XLVII

In deze vergaderingen zullen Directeuren bericht geven van al hetgeen zij oordelen voor de Leden belangrijk te zijn ; voorts zullen de Leden daar gelegenheid vinden tot het doen van wetenschappelijke mededelingen.

Artikel XLVIII

Directeuren, het nodig oordelende, zullen de Leden tot een buitengewone vergadering kunnen bijeenroepen.

Artikel XLIX

In de gewone vergaderingen kunnen de Protector, de Maecenaten, de Leden Honorair, de Praeses Magnificus en de Leden Administrateurs zitting nemen en deelnemen aan de beraadslagingen, alsmede voorstellen doen in het belang van het genootschap.

Artikel L

In bijzondere gevallen zal het aan Directeuren vrijstaan, de toegang tot bovengenoemde vergaderingen ook te vergunnen aan beoefenaren der wetenschappen, geen Leden des genootschaps zijnde.

Artikel LI

Men zal in al de vergaderingen over voorkomende zaken met meerderheid van stemmen beslissen ; doch, wanneer er geen meerderheid mocht verkregen worden, zal de President der vergadering een beslissende stem hebben ; bekroningen alleen zullen volgens het vroeger daaromtrent bepaalde in artikel XXXVIII worden toegewezen.

Artikel LII

In de bijzondere en gecombineerde vergaderingen zal over nieuw ter tafel gebrachte voorstellen alleen dan een wettig besluit genomen kunnen worden, als de meerderheid der tot die vergaderingen gerechtigde Leden zich daarvoor verklaard heeft.

Artikel LIII

In de algemene en in de gecombineerde vergaderingen zal de Praeses Magnificus of, bij afwezigheid van deze, de oudste der tegenwoordig zijnde Administrateurs, in de bijzondere en gewone vergaderingen de President Direc-

teur of, bij afwezigheid van deze, de oudste der tegenwoordig zijnde Directeuren voorzitten.

Artikel LIV

De cursus der voordrachten zal worden bestuurd door de presiderende Directeur. Hiertoe zullen al de Leden van het genootschap de vrije toegang hebben en voorts zullen belangstellenden worden toegelaten op door de Directeuren te stellen voorwaarden.

Artikel LV

De Voorstanders, Bestuurders en Leden zullen in den regel op de dag der algemene vergadering, wanneer zij deze bijwonen, ter maaltijd ontvangen worden.

VERHANDELINGEN.

Artikel LVI

Het genootschap zal gewoonlijk om de twee jaren, maar ook tussentijds, nieuwe vragen kunnen uitschrijven

Artikel LVII

Ook zal het genootschap aannemen en uitschrijven alle prijsvragen, die betrekking hebben tot de proefondervindelijke wijsbegeerte, welke bijzondere personen of genootschappen, onder aanbieding van een behoorlijke prijs, het zouden willen laten voorstellen, mits zij de beoordelingen der prijsantwoorden aan het genootschap overlaten.

Artikel LVIII

Het genootschap zal een, twee of meer jaren, naar goedvinden, stellen ter beantwoording der uitgeschreven vragen.

Artikel LIX

Indien een uitgeschreven vraag op de bepaalde tijd niet voldoende beantwoord is, zal de gecombineerde vergadering de termijn van beantwoording kunnen verlengen, en, indien Directeuren dit nuttig oordelen, bij de herhaalde uitschrijving inlichting geven van de bijzondere vereisten, die het genootschap in de beantwoording vordert.

Artikel LX

De Leden zullen ook naar de prijs der uitgeschreven vragen mogen dingen, mits zij aan het voorstellen dezer vragen of wel aan de beoordeling der antwoorden daarop, niet deelgenomen hebben.

Artikel LXI

De schrijvers van prijsantwoorden of van medegedeelde stukken, die naar de prijs dingen, zullen van de prijs verstoken zijn, indien zij voor de uitwijzing van deze op enige wijze bij Directeuren of Leden, door wie de beoordeling geschiedt, zich hebben doen bekend worden; tenzij Directeuren nadere inlichtingen van de schrijvers onvermijdelijk nodig geoordeeld hadden. Het genootschap verwacht van de Leden, die geraadpleegd worden, dat zij de beoordeling niet op zich zullen nemen, indien de schrijver hun bekend is.

Artikel LXII

De prijsantwoorden zullen vóór een bepaalde tijd, duidelijk geschreven in het Engels, Frans, Hoogduits, Latijn of Nederlands, in viervoud bij de eerste Secretaris vrachtvrij ingekomen moeten zijn. Later ingekomen, zullen zij van mededinging uitgesloten zijn.

Artikel LXIII

De schrijvers, die naar de prijzen dingen, zullen hun schriften met een zinspreuk en niet met hun naam moeten ondertekenen, maar deze met hun adres melden in een bijgevoegd verzegeld briefje, dat dezelfde zinspreuk tot opschrift heeft en waarop een correspondentie-adres mag worden vermeld. Alle andere verhandelingen of medegedeelde stukken zullen met of zonder naam der schrijvers worden ingezonden, of, desverkiezende, voorzien van een verzegeld naam-briefje.

Artikel LXIV

Al de geschriften, die naar een prijs dingen, zullen ter beoordeling aan Directeuren, Praeses Magnificus en Administrateuren rondgezonden worden, alsmede, indien Directeuren dit nuttig oordelen, aan Leden Consultanten en Leden.

Artikel LXV

Al de Leden zullen de aan het genootschap gezonden stukken, nadat zij door de hierboven vermelde personen gelezen zijn, ter lezing mogen vorderen, onder voorwaarde, dat zij een bewijs van ontvangst afgeven, en, bij teruggave, hun schriftelijk advies er bijvoegen.

Artikel LXVI

Niemand der Leden van het genootschap zal de vrijheid hebben om enige

stukken uit zijn handen te geven of op enigerhande wijze de inhoud aan iemand mede te delen of ook de namen van adviseuren bekend te maken.

Artikel LXVII

De naambriefjes der antwoorden of van andere stukken, aan welke men de prijs heeft toegewezen of tot welke uitgave men besloten heeft, zullen terstond in de algemene vergadering geopend worden.

Artikel LXVIII

Al de overige naambriefjes van stukken, die mede naar de prijs gedongen hebben, zullen terstond in de algemene vergadering ongeopend verbrand worden.

Artikel LXIX

De Directeuren van het genootschap zullen zorg dragen, dat aan de schrijvers, aan wie de ereprijs is toegewezen, daarvan ten spoedigste kennis gegeven wordt.

Artikel LXX

Verder zullen Directeuren ten spoedigste doen bekend maken, welke vragen herhaald of welke nieuw voorgesteld worden, benevens de op inzending en beoordeling der antwoorden betrekking hebbende bepalingen.

Artikel LXXI

Ook zal het genootschap zorgen, dat zij, aan wie een ereprijs is toegewezen, deze, zo spoedig doenlijk, bij de eerste Secretaris zullen kunnen ontvangen, tegen afgifte van een bewijs van ontvangst.

Artikel LXXII

Wanneer een verhandeling, aan welke de ereprijs is toegewezen, door twee schrijvers is ingeleverd, zullen de schrijvers de vrijheid hebben, om twee denkpenningen, ieder de helft der waarde bedragende, te vragen.

Artikel LXXIII

Indien meer dan één verhandeling, op een en dezelfde vraag ingezonden, de bekroning gelijkelijk waardig wordt geoordeeld, zal aan elk de ereprijs worden toegekend.

Artikel LXXIV

Het genootschap zal niet gehouden zijn tot de teruggave van ontvangen geschriften; het zal de ingekomen antwoorden of andere stukken, die naar de prijs gedongen hebben, in 't geheel niet of ten dele of wel geheel onder zijn

Verhandelingen kunnen doen drukken, met bijvoeging van de spreuken, onder welke zij aan het genootschap gezonden zijn.

Artikel LXXV

De prijsvragen of andere verhandelingen en mededelingen zullen alleen dan door het genootschap ter beoordeling worden aangenomen, indien zij niet vooraf door de druk openbaar gemaakt zijn.

Artikel LXXVI

Tot het nemen der proeven, die aan het genootschap opgegeven zijn en daartoe in aanmerking mochten komen, zal een geschikte plaats worden bepaald en zal zo wel van de tijd wanneer, als van de plaats, waar zij zullen genomen worden, intijds aan al de Voorstanders en Bestuurders, alsmede aan de Leden kennis gegeven worden.

Artikel LXXVII

De werken van het genootschap worden uitgegeven onder de titel van VERHANDELINGEN VAN HET BATAAFSCH GENOOTSCHAP DER PROEFONDERVINDELIJKE WIJSBEGEERTE TE ROTTERDAM.

Artikel LXXVIII

In het drukken der verhandelingen zal zoveel mogelijk de orde des tijds gevolgd worden.

Artikel LXXIX

Het genootschap zal de namen en titels der nieuwe Voorstanders, Bestuurders en Leden, benevens de tijd hunner aanstelling, melden in het eerst daarna uitkomende deel der Verhandelingen; voorts zal voorin ieder boekdeel een lijst geplaatst worden van de tegenwoordige Voorstanders, Bestuurders en Leden, met vermelding van de tijd, op welke besloten is, hun het lidmaatschap aan te bieden.

Artikel LXXX

Degene, die enig stuk aan het genootschap zendt, zal van de eerste Secretaris een bewijs van ontvangst kunnen vorderen.

Artikel LXXXI

De prijsantwoorden en andere geschriften, tot welker uitgave besloten is, zullen zo spoedig mogelijk gedrukt worden.

Artikel LXXXII

Het genootschap stelt zich niet aansprakelijk voor de stellingen en meningen van de schrijvers der in de verhandelingen opgenomen stukken.

Artikel LXXXIII

Het zal de schrijvers, wier geschriften in de Verhandelingen worden opgenomen, vrijstaan, deze zelf van taal- en drukfouten te zuiveren, en het eerste proefblad zal hun daartoe worden toegezonden.

Artikel LXXXIV

Wanneer enig schrijver mocht begeren in zijn geschrift, voordat het gedrukt wordt, enige verbetering te maken of er iets bij te voegen, zal hem dit toegestaan worden, mits veranderingen van enig gewicht door het woord BIJVOEGSEL telkens worden aangeduid.

Artikel LXXXV

Bijaldien enig schrijver mocht begeren in zijn werk, in een voorgaand deel uitgegeven, enige verbetering te maken of er iets bij te voegen, zal dit, indien Directeuren dit nodig oordelen, in een volgend deel geschieden.

Artikel LXXXVI

Het genootschap zal van zijn Verhandelingen bij de uitgave een exemplaar aanbieden aan de Voorstanders, Bestuurders en Leden.

Artikel XXXVII

Van de gedrukte exemplaren zijner verhandeling zal het genootschap er twaalf de bekroonde aanbieden.

BOEKEN, WERKTUIGEN EN MODELLEN.

Artikel LXXXVIII

De Directeuren dragen zorg voor het aankopen en verzamelen van werktuigen, tijdschriften en boekwerken, die op de proefondervindelijke wijsbegeerte betrekking hebben en voor het genootschap van belang geacht worden.

Artikel LXXXIX

Het genootschap zal de boeken, die het heeft aangekocht of die door zijn Voorstanders, Bestuurders, Leden en anderen geschonken worden, in zijn bibliotheek ten gebruike voor de Voorstanders, Bestuurders en Leden bewaren.

Daartoe zal aan hen op bepaalde uren de toegang tot de bibliotheek opengesteld en de vrijheid gegeven worden, om tegen afgifte van een bewijs van ontvangst, boekwerken voor een bepaalde tijd ten hunnent te gebruiken, onder voorwaarde, dat elk vermist of beschadigd werk wordt vergoed. Aan hem, die de natuurkundige lezingen bij het genootschap houdt, zal te allen tijde op geschikte uren de toegang tot de bibliotheek worden verleend en op dezelfde voorwaarden als aan de Leden, het gebruik der boeken ten zijnent worden vergund.

Artikel XC

De Directeuren zullen, met goedvinden van Praeses Magnificus en Administrateurs, van alle werktuigen, die aan het genootschap aangeboden worden, modellen mogen laten maken en deze op de kamers van het genootschap bewaren.

Artikel XCI

De boeken, modellen en werktuigen zullen met de goederen van het genootschap op de daartoe bestemde kamers, onder toezicht van de tweede Secretaris, bewaard en op kosten van het genootschap onderhouden worden.

ALGEMENE BEPALINGEN.

Artikel XCII

Indien iemand door belangrijke giften of op andere wijze de bloei van het genootschap bevordert, zal daarvan in het eerstvolgende boekdeel van het genootschap melding gemaakt worden en bovendien zal hem, op een door Praeses Magnificus, Administrateurs en Directeuren te bepalen wijze, een blijk van erkentenis gegeven worden.

Artikel XCIII

De Praeses Magnificus, Administrateurs en Directeuren zullen tezamen de macht hebben, om, met meerderheid van stemmen, in Plan en Grondwet van het genootschap zodanige veranderingen te maken als zij zullen oordelen goed en noodzakelijk en met de oogmerken van het genootschap overeenstemmende te zijn.

TIJDELIJKE BEPALING.

Artikel XCIV

Indien en zolang naar het oordeel van de gecombineerde vergadering wegens wettelijke bepalingen of schaarste aan goud de in dit Plan en Grondwet meermalen genoemde gouden gedenkpenning niet of slechts met belangrijke overschrijding van de op driehonderd huidige Nederlandsche guldens te stellen waarde van dertig dukaten kan worden vervaardigd, zal de gedenkpenning van ander materiaal worden geslagen. Geschiedt dit, dan bepaalt de gecombineerde vergadering tevens van welk materiaal in stede van zilver de in artikel IX bedoeld gedenkpenning zal worden geslagen.

Aldus gearresteerd in de gecombineerde vergadering van 13 December 1957.

W. N. VAN NOOTEN
Secretaris Directeur